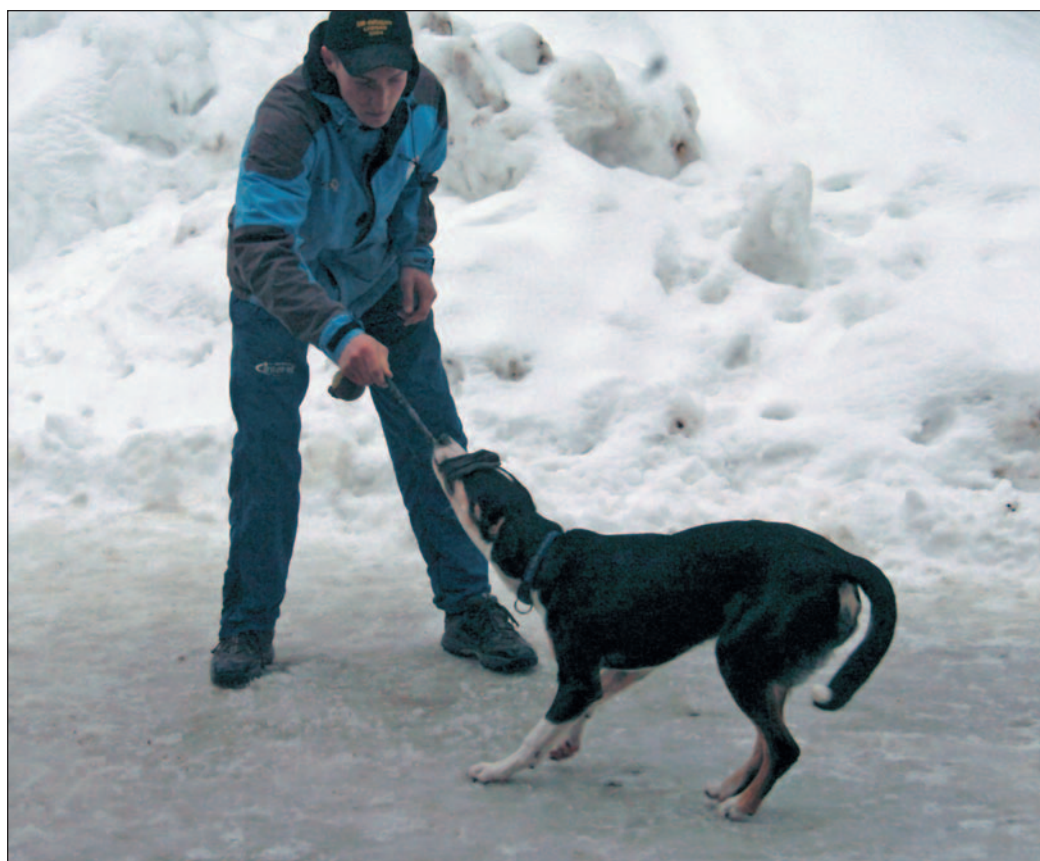


Bra grundträning är nyckeln

Att påstå är den engelske landslagsföraren och världsledande instruktören Greg Derrett är nog med den grundläggande agilityträningen är nästan en underdrift. Killen är snarare fanatisk. Nyligen var han på Orust och höll kurser på olika nivåer. Även de mest rutinerade av de drygt 50 agilityförarna och -instruktörerna som tog del av Gregs erfarenheter fick sig en hel del tankeställare och aha-upplevelser.

AV MARI EDMAN, TEXT & BILD



–**DE FLESTA VILL** ha sex utan att bry sig om förspel, citerar Greg Derrett sin kanadensiska kollega Susan Garrett och flinar.

Enligt Greg har alltså de flesta förare för bråttom att introducera hinder för sina blivande agilityhundar. Och många börjar tävla alldeles för tidigt. Det är alltid lättare och mindre konfliktskapande att lära hunden rätt beteende från början, än att försöka lära om när ett felaktigt beteende är befast. Ibland är det till och med omöjligt.

Träning utan hinder

Greg tränar noggrant, långsiktigt och målmedvetet i ett helt år med sina unga hundar innan han ens påbörjar inläringen av hinder. Hans grundläggande träning (som han kallar "foundation") inleds när valpen är sex veckor, då han börjar lära den att uppskatta de belöningar som en förare kan erbjuda - framför allt dragkamp och godis. Därefter lär han hunden att den måste jobba för att få tillgång till belöningarna.

Innan det är dags för hinderträning ska hunden dessutom kunna springa bredvid sin förare i cirklar. Den ska kunna framförbyten och bakombyten. Den ska ha lärt sig ett kontaktfältsbeteende samt muntligt höger- och vänsterkommando. Och naturligtvis ska

hunden kunna vara still på kommando, trots olika former av störningar.

– Det finns ingen vits med att ställa en hund framför ett hinder om inte hunden har ett fungerande beteende i starten och är väl förtrogen med vilka kriterier som gäller för att få lämna startplatsen, hävdar han. Sammanlagt fyra månader per år är Greg utomlands och håller agilitykur-

OVAN: Man ska lära sin valp att uppskatta kamplekar så tidigt som möjligt. Denna belöningsform kommer Thomas Stokke att ha nytta av bland annat när han ska lära Pavlov, sju månader, att svänga till höger respektive vänster på kommando.

ser. Han har försörjt sig som hundinstruktör på heltid sedan 1998, då han avslutade sina universitetsstudier i landskapsarkitektur, och på deltid sedan han var 16 år. I dag har han och hans fru, en amerikanska som han

träffade när han var i Kalifornien och höll kurs för några år sedan, ett hundcenter på den engelska landsbygden där de håller kurser och tar emot privatelever.

Skoningslös, men rättvis

Under tio dagar i februari hade instruktörerna och agilityförarna Eva Bertilsson och Emelie Johnson Vegh lockat Greg till Sverige och inomhushallen som ligger granne med Orust BK. Under tio dagar höll han fyra kurser på olika nivåer. Jag, samt ytterligare elva förare med hund och ett helt gäng utan, deltog i en kurs i grundläggande agilityträning. Teori varvades hela tiden med praktik. Vi drillades hårt. Greg var skoningslös, men rättvis.

Vi fick träna på att bestämma belöningskriterier, tajma belöningar och kasta bollar i rätt ögonblick och riktning. Dessutom fick vi springa mellan hinder på det, enligt Greg, mest effektiva sättet. Ett framförbyte kräver till exempel inte fler än tre steg och förarens rörelse ska hela tiden vara framåt.

Våra valpar/unghundar i olika storlekar och modeller fick så klart inte se ett enda agilityhinder, däremot fick de smaska på godis, kampa med leksaker, springa efter bollar och dutta med nosen i händer och på genomskinliga plastbitar.



Emelie Johnson Vegh och Eva Bertilsson tog Greg Derrett till Sverige och Orust BK, så att ett drygt 50-tal svenska och norska agilityförare och -instruktörer kunde förkovra sig i Greg Derretts världsledande agilityteorier.

till framgång



Egentligen skiljer sig inte Gregs träning så himla mycket från de idéer vi redan hade och den inläring vi hade ägnat oss åt dittills. Den stora skillnaden är att han är så minutöst genomtänkt och duktigare än oss kursdeltagare på att se alla olika saker en agilityhund måste kunna, dela upp inläringen i små, små delar samt belöna varje del för sig.

– Ju fler hundar jag tränar, desto mer övertygad blir jag om att den grundläggande träningen är A och O för den som vill nå framgång långsiktigt.

Har svar på allt

Syftet med Gregs träning och handlingsteknik är att hunden ska vara så genomarbetad och samkörd med sin förare att den aldrig behöver tveka eller fundera över någon signal. Gör

hunden det förlorar den tid och koncentration. Och det har man inte råd med om man vill tävla agility på absoluta toppnivå.

För Greg finns det bara en tävling som verkligen gäller – och det är VM-finalen. Det är enda gången han till exempel inte kräver att hans hund ska dutta med nosen mer än en gång i backen efter balanshindrens kontaktfält. Börjar han släppa på kriterierna för att få fortsätta till nästa hinder under tävlingar gör han snart sin hund förvirrad och lär den att kriterierna bara gäller ibland.

– Jag tävlar mindre i dag och försöker koncentrera mig på de viktigaste tävlingarna. Det blir roligare och roligare att träna istället. Både mig själv och andra. Bland annat tränar jag flera av elitförarna i England.

Oavsett vilka frågor vi deltagare ställde kunde Greg svara. Inte nog med att han ser till att lösa ett problem i en viss situation, han funderar samtidigt på om lösningen kan tänkas ge några bieffekter i andra situationer.

– Jag får många frågor när jag håller kurser. En del problemlösningar har jag kommit på under långa flygturer. Då har jag ju inget annat att göra än att sitta och grubbla. Men en del hundar är knepiga, erkänner Greg.

Lösningar och bieffekter

Han menar att han förutom sina motståndare, andra världsledande instruktörer och samtalspartners på båda sidor Atlanten, framför allt har amerikanska agilityförare att tacka för mycket. De betalar bra men har höga krav på sina instruktörer, vilket har tvingat Greg att formulera sina teorier i ord.

– De kan inläringsteorierna. Den kunskapen i kombination med att agilitysporten ökar i popularitet har gjort att sporten utvecklas snabbt just nu.

Detta ser Greg ständigt med egna ögon. Under sina resor har han också lärt sig vad som funkar bra och vad som funkar mindre bra. Oftast blir till exempel en inlärningsmetod av ett hinder populär och får genomslag på en plats. Är det då många inom samma område som har liknande bekymmer med ett hinder drar han slutsatsen att det är en negativ bieffekt som en viss inlärnings- eller träningsmetod ger.

Tar till exempel ett hinder för lång tid att utföra är det ett problem. Lär man en largehund att forcera slalomspinnarna med ett framben i taget istället för båda kan man, enligt Greg, spara 0,2 sekunder. Och i slutändan kan det betyda flera placeringar i re-

TILL VÄNSTER: Det gäller att börja träningen i tid, enligt Greg Derrett. Gill Lantz lär sin papillonvalp Camilla, 2,5 månader, att dutta med nosen i handen.

sultatlistan. Så hos Greg finns det ingen tvekan om på vilket sätt en largehund bör ta slalomhindret.

Självklart har de flesta agilityförare inte lika höga ambitioner som Greg Derrett. Men även om man bara vill köra agility för skoj skull är värt att lägga ner lite mer möda på "förspelet" än vad de flesta gör i dag. För är man samspelta – redan från startögonblicket – blir det faktiskt ännu mer lustfyllt att köra sina lopp.



GREG DERRETT

Namn: Greg Derrett
Yrke: Agilityinstruktör
Ålder: 30 år
Familj: Frun Laura och dottern Ashleigh, 3,5 år.
Hundar: Tre border collies, varav en är pensionär.
Bor: På en gård utanför Cheltenham, 16 mil väster om London.
Meriter: Blev bästa junior 1991, har vunnit flera "national finals" per år sedan 1994, har vunnit Årets handler två gånger samt Årets hund två gånger i hemlandet, blev 2:a på VM 2004, gjorde det bästa agilityloppet i large på VM 2005.

NÅGRA HANDLINGSREGLER, ENLIGT GREG DERRETT

- Visa alltid hunden vägen med den handen som är närmast hunden.
- Den bortre handen, i förhållande till hunden, ska du endast använda när du vill dra hunden mot dig.
- Gör aldrig blindbyten. Du riskerar att hunden byter sida bakom ryggen på dig när det inte är meningen.
- Använd så få muntliga kommandon som möjligt. Hunden går främst på dina kroppssignaler.
- Lär hunden att om du använder ett muntligt kommando gäller det och inte dina kroppssignaler, till exempel vid höger- eller vänsterkommandon.
- Missförstår hunden dig – belöna. Det är inte hundens fel att du är en dålig handler.

GREG DERRETT'S GRUNDLÄGGANDE AGILITYTRÄNING

- Lär din valp att älska godis, dragkamp och att springa efter bollar. Ju fler belöningsformer desto bättre. Gör allt för att få dessa belöningar att bli ännu mer åtråvärda än annat som din hund tycker är kul. Att agilityhindren i sig ska bli en belöning är inget mål. Det är samarbetet med föraren som hunden ska uppskatta mest inne på agilitybanan.
- Lär din unghund att älska att göra saker tillsammans med dig. Att det lönar sig att lyssna på dig. Utnyttja till exempel att hunden är hungrig och passa på att

utfodra den under träningspassen genom att ge fodret som belöning.

- Lär din unghund att vara still med fyra tassars i marken på kommando från dig. Öka svårigheterna successivt. Gör alltid likadant när du går ifrån hunden. Belöna på platsen där hunden står. Oavsett vad du gör eller vad som händer runtomkring er är det fyra tassars i marken som ger belöning. Likadant när det så småningom hamnar hinder framför hunden. Fortsätt under hela hundens agilitykarriär att belöna åtminstone hälften av gångerna att hunden är still i starten.
- Lär din unghund att springa nära dig i stora cirklar. Variera vilken sida du har hun-

den på och i vilket varv ni springer. Börja träningen med kopplad hund och i gångtempo. Syftet med övningen är att lära hunden att inte byta sida bakom ryggen på dig och att kunna jobba på nära avstånd, vilket leder till tajtare svängar och underlättar bakom- och framförbytestrainingen.

- Lär din unghund att dutta nosen hårt i handen på dig när du sträcker fram den. Använd detta tecken när hunden söker kontakt på promenader, eller i inkallningssituationer. Detta beteende kan du använda som en igångsättningsignal när du vill ha hundens uppmärksamhet för att börja träna. Handduttandet ska belönas varje gång.

- När din hund kan principen går det snabbt att lära den att dutta med nosen mot ett övningsinligt plattfota. Håll det i handen, lägg det på backen, variera dig. Se dock alltid till att belöningen kommer nära locket. Syftet är att påbörja kontaktfältstrainingen. Baktassarna på och framtassarna framför kontaktfältet, samt ett upprepat duttande med nosen i backen är Greg Derretts recept för säkra kontaktfält.
- Lär din unghunden att smällen som hörs när gungan slår ner är något helt naturligt på en agilitybana. Till exempel kan du leka med din hund på avstånd från gungan och be någon annan slå den i backen. Minska avståndet till gungan successivt.